

NC
DO

ONDERZOEK

GREEN JOBS & FAIR CAREERS

JONGE EN OUDERE NEDERLANDERS OVER WERK EN DUURZAAMHEID

IRENE DE GOEDE & LETTE HOGELING

Wat zijn de belangrijkste drijfveren van Nederlanders binnen hun werk? Gaan zij onder invloed van de economische crisis op zoek naar zekerheid en een goed salaris? Of willen zij graag een positieve bijdrage leveren aan de Nederlandse maatschappij, de wereld, het behoud van natuur en milieu of ontwikkelingshulp? NCDO onderzocht hoe jonge en oudere Nederlanders denken over werk in relatie tot ecologische en maatschappelijke duurzaamheid.

Wat vinden Nederlanders belangrijk in hun werk?

Vier op de vijf Nederlanders vindt vrijheid binnen het werk, de hoogte van het salaris en een vast contract belangrijk (zie Figuur 1). Daarnaast vindt een derde van de Nederlanders het belangrijk dat anderen onder de indruk zijn van zijn of haar werk. Jongeren (onder de 35) vinden het belangrijker dat anderen onder de indruk zijn van hun werk dan 35-plussers. Verder vinden mensen die op dit moment betaald werk hebben vrijheid, salaris, baanzekerheid en status belangrijker dan mensen zonder betaald werk.

Bijdragen aan maatschappij, wereld, milieu en natuur, of ontwikkelingshulp?

Drie op de vijf Nederlanders wil binnen het werk graag positief bijdragen aan de Nederlandse samenleving en bijna de helft wil bijdragen aan een betere wereld. Daarnaast wil een derde binnen het werk bijdragen aan milieu en natuur en bijna één op de zes Nederlanders wil binnen een baan bijdragen aan ontwikkelingshulp (zie Figuur 1). Opvallend is dat mensen zonder betaald werk liever dan werkenden binnen hun werk zouden willen bijdragen aan natuur en milieu (42% vs. 26%) en

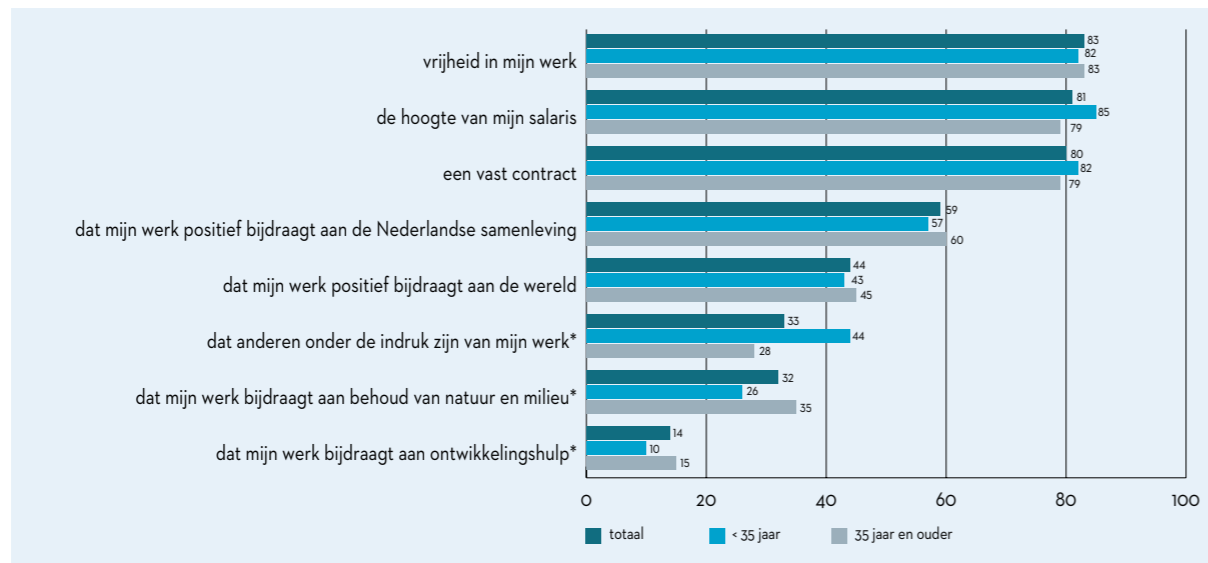
aan ontwikkelingshulp (21% vs. 9%). Daarnaast willen meer 35-plussers dan Nederlanders onder de 35 jaar binnen hun baan een bijdrage leveren aan natuur en milieu en ontwikkelingshulp.

Tevreden over huidige werkomstandigheden?

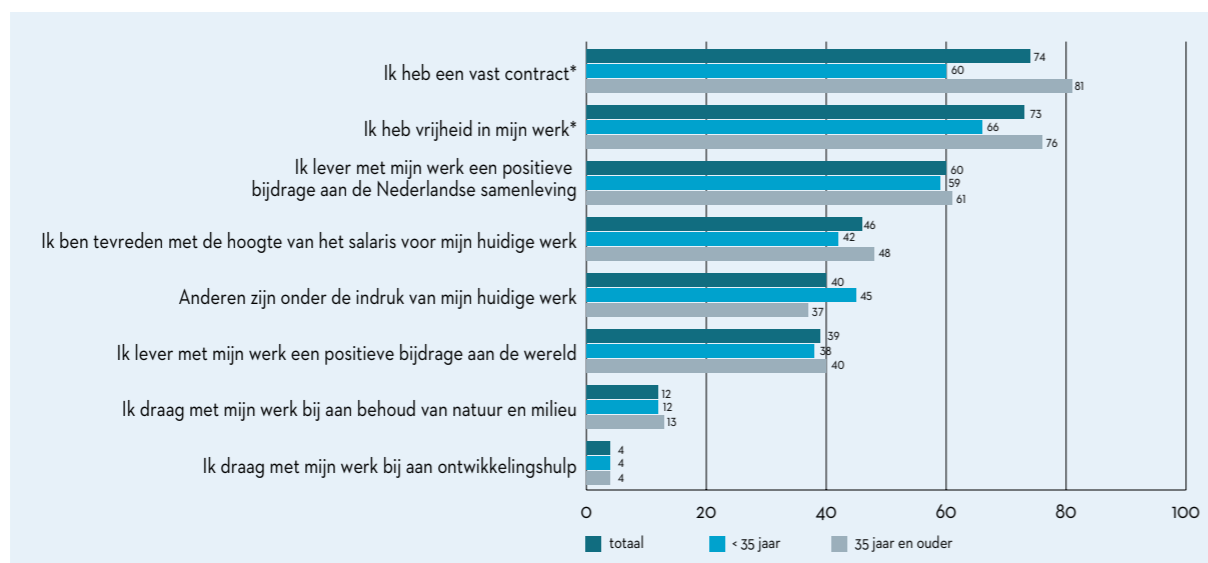
Van de Nederlanders met betaald werk heeft bijna drie kwart een vast contract en vrijheid in het werk, waarbij 35-plussers allebei aanzienlijk vaker hebben dan werkenden onder de 35 jaar (zie Figuur 2). Wat betreft beloning is er ruimte voor verbetering; nog niet de helft van de Nederlanders is tevreden met de hoogte van het salaris. Daarnaast denkt maar twee op de vijf Nederlanders dat anderen onder de indruk zijn van zijn of haar werk.

Kunnen Nederlanders binnen hun werk een positieve bijdrage leveren?

Eerder bleek dat drie op de vijf Nederlanders met zijn of haar werk wil bijdragen aan de Nederlandse samenleving en dat bijna de helft wil bijdragen aan een betere wereld. Een even grote groep blijkt dit in het huidige werk ook daadwerkelijk te kunnen realiseren (zie Figuur 2). De behoefte om binnen een baan iets bij te dragen aan behoud van natuur en milieu of ontwikkelingshulp blijkt moeilijker te realiseren. Slechts 12% van de werkenden kan binnen betaald werk bijdragen aan natuur en milieu, terwijl 26% van de werkenden en 32% van de Nederlanders dit zou willen. Slechts 4% van de werkenden draagt binnen betaald werk bij aan ontwikkelingshulp, terwijl 9% van de werkenden en 14% van de Nederlanders dit zou willen.

Figuur 1 Wat vinden Nederlanders belangrijk in hun werk? (% (heel) belangrijk, n = 1017, gewogen resultaten) Significantie: *p<.05

Figuur 2 Hoe denken Nederlanders over hun huidige werk? (% (helemaal) mee eens, n = 620, gewogen resultaten) Significantie: *p<.05

Prioriteiten stellen

Wat vinden Nederlanders nu echt belangrijk als ze moeten kiezen tussen een hoog salaris, een baan met status en een baan waarin ze kunnen bijdragen aan natuur en milieu of ontwikkelingshulp?

Van deze vier baankenmerken staat salaris op de eerste plaats: 44% van de Nederlanders vindt salaris belangrijker dan status, 41% vindt salaris belangrijker dan bijdragen aan ontwikkelingshulp en 36% vindt salaris belangrijker dan bijdragen aan natuur en milieu. Het 'kiezen' voor een hoog salaris boven een bijdrage aan natuur en milieu en ontwikkelingshulp gebeurt vaker door jongeren onder de 35 jaar dan door 35-plussers.

Daarnaast vinden meer werkenden dan niet-werkenden salaris belangrijker dan status en dan binnen een baan bijdragen aan behoud van natuur en milieu of ontwikkelingshulp.

Na salaris is bijdragen aan natuur en milieu het belangrijkste: 29% vindt bijdragen aan natuur en milieu belangrijker dan status en dan bijdragen aan ontwikkelingshulp en 14% vindt bijdragen aan natuur en milieu belangrijker dan salaris. 35-plussers vinden bijdragen aan natuur en milieu vaker belangrijker dan een hoog salaris en status vergeleken met Nederlanders onder de 35 jaar. Daarnaast vinden mensen zonder werk bijdragen aan natuur en milieu vaker belangrijker dan een hoog salaris vergeleken met werkenden.

Status en bijdragen aan ontwikkelingshulp worden beiden minder belangrijk gevonden: een kleine groep vindt status belangrijker dan bijdragen aan ontwikkelingshulp (22%), bijdragen aan natuur en milieu (15%) en salaris (11%). Ook een kleine groep vindt bijdragen aan ontwikkelingshulp belangrijker dan status (20%), salaris (10%) en bijdragen aan natuur en milieu (8%). Hierbij vinden 35-plussers ontwikkelingshulp vaker belangrijker dan salaris vergeleken met Nederlanders onder de 35 jaar.

Op zoek naar een nieuwe baan?

Als Nederlanders op zoek gaan naar een nieuwe baan doen ze dit vooral door advertenties te zoeken via internet (zie Figuur 3). Op de tweede plaats staan advertenties zoeken in de krant, rondvragen in het eigen netwerk en open sollicitaties sturen. Daarna volgen het langsgaan bij een uitzendbureau en zoeken via sociale media. Slechts een kleine groep zou een andere baan zoeken door te netwerken bij borrels en evenementen. Al deze activiteiten worden vaker genoemd door jongeren onder de 35 jaar dan door 35-plussers, op advertenties in de krant zoeken en netwerken na.

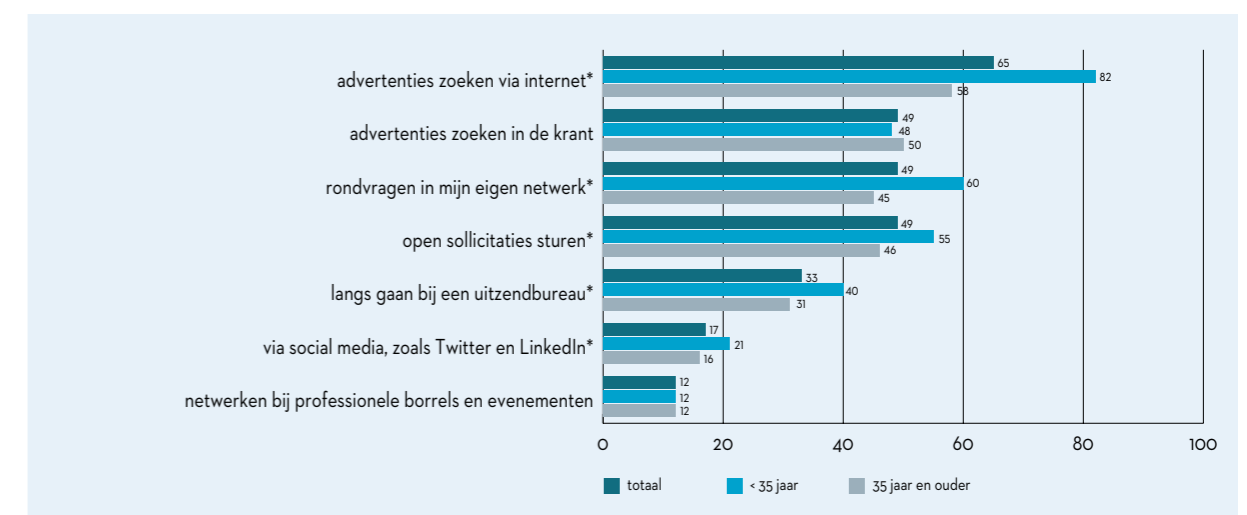
Nederlanders onder de 35 jaar doen vaker iets om in de toekomst meer kans te maken op een baan dan 35-plussers (39% vs. 15%). Een deel van de Nederlanders probeert zich te blijven ontwikkelen door te studeren of cursussen en trainingen te volgen. Ook netwerken wordt erg belangrijk gevonden voor een toekomstige baan. Daarnaast proberen mensen meer kans te maken op een baan door het doen van bestuurs-, advies- of vrijwilligerswerk, door stage te lopen, te werken in het buitenland, meer werkervaring op te doen en goed te presteren in de huidige baan. Andere activiteiten die worden genoemd zijn een rijbewijs halen, een taal leren, iets publiceren, een banenmarkt bezoeken en een LinkedIn profiel up-to-date houden of een persoonlijke website maken.

Hoe groen en 'fair' zijn Nederlanders en is dit gerelateerd aan baanwensen?

Van de Nederlanders vindt 79% het beschermen van milieu en klimaat (tamelijk) belangrijk en vindt 43% ontwikkelingshulp (tamelijk) belangrijk. 35-plussers vinden beide thema's vaker belangrijk dan Nederlanders onder de 35 jaar. Mensen die milieu en klimaat belangrijk vinden, willen hier ook vaker in hun werk aan bijdragen. Daarnaast willen mensen die ontwikkelingshulp belangrijk vinden vaker in hun werk bijdragen aan hulp aan arme landen.

In het gedrag blijkt een meerderheid van de Nederlanders vaak of altijd zuinig om te gaan met energie (79%) en met water (77%), maar 35-plussers doen dit aanzienlijk vaker dan jongeren onder de 35 jaar (resp. 84% vs. 63% en 81% vs. 66%). Eén op de vijf Nederlanders geeft vaak of altijd geld aan goede doelen op het terrein van natuur en milieu en ontwikkelingshulp, maar 35-plussers doen dit meer dan Nederlanders onder de 35 jaar (resp. 24% vs. 8% en 24% vs. 9%). Een kleine groep koopt vaak of altijd lokaal geproduceerde etenswaren (15%), fairtrade producten (12%) of biologische etenswaren (13%). 35-plussers doen dit ook weer vaker dan Nederlanders jonger dan 35 jaar. Nederlanders die deze gedragingen meer vertonen, willen ook vaker in hun werk bijdragen aan behoud van natuur en milieu of ontwikkelingshulp.

Daarnaast doet 4% van de Nederlanders vrijwilligerswerk op het gebied van natuur en milieu en ook 4% doet vrijwilligerswerk op het gebied van ontwikkelingshulp. Er zijn hierbij geen verschillen tussen 35-plussers en Nederlanders jonger dan 35 jaar. Mensen die vrijwilligerswerk doen op het gebied van natuur en milieu willen relatief minder vaak ook nog in hun werk bijdragen aan het behoud van natuur en milieu. Hetzelfde geldt voor ontwikkelingshulp; mensen die vrijwilligerswerk doen in deze richting willen in hun werk minder vaak bijdragen aan ontwikkelingshulp.

Figuur 3 Hoe zoeken Nederlanders een nieuwe baan? (% (heel) belangrijk, n = 1017, gewogen resultaten) Significantie: *p<.05

Wat is de ideale baan?

Als je zonder belemmering zelf zou kunnen kiezen, wat is dan het ideale soort werk dat je zou doen? Op het gebied van natuur en milieu en ontwikkelingshulp werd onder andere het volgende geantwoord:

“Natuurgebieden inventariseren op het gebied van planten en vogels.” (man, 60 jaar, werkende)

“Bijdragen aan het mogelijk maken dat meer jonge kinderen onderwijs kunnen krijgen in plaats van moeten meehelpen de kost verdienen en kinderarbeid moeten verrichten. Ik zou in Nederland wel bij een organisatie willen werken die aan armoedebestrijding en onderwijs mogelijk maken helpt.” (vrouw, 57 jaar, werkende)

“Reizen organiseren voor jongeren naar ontwikkelingslanden om daar te werken. Doe ik nu vrijwillig, maar natuurlijk leuk als dit betaald wordt.” (vrouw, 40 jaar, geen betaald werk)

“Werk waarbij je mensen en dieren kunt helpen, waarbij je een positieve bijdrage levert aan het milieu en om de aarde in een betere conditie te krijgen.” (vrouw, 46 jaar, geen betaald werk)

Tot slot

Samengevat laten de resultaten het volgende zien over hoe Nederlanders denken over werk in relatie tot ecologische en maatschappelijke duurzaamheid:

- Mensen zonder betaald werk willen liever binnen hun werk bijdragen aan natuur en milieu en aan ontwikkelingshulp dan werkenden.
- 35-plussers willen vaker binnen hun baan een bijdrage leveren aan natuur en milieu en ontwikkelingshulp dan Nederlanders onder de 35 jaar.
- Slechts 12% van de werkenden kan binnen betaald werk bijdragen aan natuur en milieu, terwijl 26% van de werkenden en 32% van de Nederlanders dit zou willen.
- Slechts 4% van de werkenden kan binnen betaald werk bijdragen aan ontwikkelingshulp, terwijl 9% van de werkenden en 14% van de Nederlanders dit zou willen.
- 14% vindt binnen een baan bijdragen aan natuur en milieu belangrijker dan een hoog salaris (meer 35-plussers dan Nederlanders onder de 35 jaar).
- 10% vindt binnen een baan bijdragen aan ontwikkelingshulp belangrijker dan een hoog salaris (meer 35-plussers dan Nederlanders onder de 35 jaar).
- Mensen die het beschermen van milieu en klimaat belangrijk vinden en hier in hun dagelijks leven veel aan doen (bijv. zuinig omgaan met water, geld

doneren, duurzaam consumentengedrag) willen vaker in hun baan bijdragen aan het behoud van natuur en milieu.

- Mensen die vrijwilligerswerk doen op het gebied van natuur en milieu willen minder vaak in hun werk bijdragen aan het behoud van natuur en milieu.
- Mensen die ontwikkelingshulp belangrijk vinden en hier in hun dagelijks leven veel aan doen (bijv. zuinig omgaan met water, geld doneren, duurzaam consumentengedrag) willen vaker in hun baan bijdragen aan ontwikkelingshulp.
- Mensen die vrijwilligerswerk doen op het gebied van ontwikkelingshulp willen minder vaak in hun werk bijdragen aan ontwikkelingshulp.

Verantwoording

In september 2012 onderzocht NCDO, in samenwerking met TNS Nipo, hoe Nederlanders denken over werk in relatie tot maatschappelijke en ecologische duurzaamheid. TNS Nipo benaderde 1.480 Nederlanders in hun panel (TNS NIPObase) en 1.017 van hen namen deel aan deze opiniepeiling (respons 69%). Het onderzoek werd uitgevoerd via computer geassisteerde webinterviews (CAWI). Het veldwerk vond plaats van 14 t/m 17 september 2012. De steekproef was representatief op geslacht, leeftijd, opleiding, gezinsgrootte, regio en politieke voorkeur 2010 en de resultaten zijn hier ook op herwogen.

Meer lezen?

Heeft u vragen of opmerkingen over dit onderzoek of wilt u op de hoogte gehouden worden van nieuw onderzoek, neem dan contact op met NCDO via onderzoek@ncdo.nl.

Over NCDO

NCDO is het Nederlandse kennis- en adviescentrum voor burgerschap en internationale samenwerking. NCDO voert onderzoek uit, geeft trainingen en stimuleert de meningsvorming over mondiale thema's door publicaties te verzorgen en de discussie op gang te brengen.

Deze onderzoekssamenvatting is een uitgave van NCDO, oktober 2012.

NCDO, Postbus 94020, 1090 AD Amsterdam, tel +31 (0)20 568 87 55
onderzoek@ncdo.nl, www.ncdo.nl